

Referat fra møte i temagruppe kommunalteknikk

Tid: 06.12.2023, 11:00 – 13:22.

Sted: Digitalt

Deltok via Teams:

Erik Borander, Nannestad
Rita Romsås Fjeldberg, Ullensaker
Andrew Michael Bennett, Ullensaker
Toril Giske, Oslo kommune (leder)
Odd Magnar Holmeide Gjerdrum
Tor Kristian Bogstrand, Nittedal
Katarzyna Jaksina Nyborg, Rælingen
Morten Merli, Rælingen
Jørgen Sørvik Kvandal, Rælingen
Ole Fredrik Hoff, Rælingen
Line Gustavsén, daglig leder vannområde (referent)

Forfall: Anette Strømme, Statsforvalteren Oslo og Viken
Jan Erik Bøgeberg, Lillestrøm
Anton Ploshchik, Lørenskog
Hilde Tsui, NRVA

Ved behov: Kari-Anne S. Gorset, Lunner
Trygve Rognstad, Gran

Saksliste

Sak nr.	Innhold	Ansvar/frist
20/23	Innkalling, dagsorden og saker til eventuelt Godkjenning av innkalling og dagsorden Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.	
21/23	Orienteringer 21/23-01 Status prosjekt på naturbaserte erosjonssikringsmetoder - Grunnundersøkelser i Ulvedalsbekken er fullført og det ble ikke funnet kvikkleire. - Videre fremgang i prosjektet: - Fossåa (VO Øyeren) forventes oppstart like etter isgang våren 2024. - Avventer tillatelser, søknader sendt i starten av november - Møte med grunneier i januar	

- Ulvedalsbekken får oppstart litt senere, kanskje etter siste issmelting.
 - Avventer tillatelser, søknader sendt i slutten av november
 - Må søke SMIL-midler innen 15. april
 - Møte med grunneier i januar
- Befaring med prosjektets prosjektgruppe 4. april 2024
- Allmøte høsten 2024

21/23-02 Biologisk overvåking 2023

- Utkast til rapport for vannplanter og planteplankton har kommet
- Man ser en klar effekt av Hans på verdiene for E.coli. De er mye høyere på alle stasjoner rett etter Hans, enn ved normal tilstand.
- Vannkjemi er undersøkt på 4 stasjoner – Langvannet nord/sør (Lørenskog), Mylla (Lunner) og Nordbytjernet (Ullensaker).
 - Alle stasjonene kommer ut som svært god for nitrogen, Langvannet sør er moderat for fosfor, moderat siktedyp for alle bortsett fra Mylla
 - Tilstand for vannkjemi blir samlet sett god for Mylla og Nordbytjernet, moderat for Langvannet nord og sør.
- Alle de fire stasjonene som ble undersøkt for planteplankton (Mylla, Nordbytjernet, Langvannet nord/sør) kom ut i god eller bedre tilstand for planteplankton.
- Ingen stasjoner var i god tilstand for vannplanter, 3 stasjoner var moderat, 5 i dårlig og 3 i svært dårlig tilstand.

21/23-03 Vannkvalitet i Østmarka og pH-loggere

- Det er tatt fire runder med vannprøver – vi venter på resultatene fra siste runde.
- Det har vært noen utfordringer med lab – de har blant annet rapportert kloridverdier som tilsvarer brakkevann.
- pH-loggere er nå satt ut for vintersessongen, og skal stå ute til våren.

21/23-04 Tømmerruta

- Det har vært arrangert en workshop i prosjektet Tømmerruta. Dette er et prosjekt som går ut på å lage et reiselivstilbud som er knyttet til tømmerhistorikken på Romerike og for å få flere turister til lokale arrangerer i området.
- Daglig leder var invitert med tanke på kunnskap om vassdragene i området.
- Daglig leder kommer ikke til å bruke mye tid på dette prosjektet, men stiller seg tilgjengelig for å kunne komme med innspill ved behov.

21/23-05 Vann-Nett og mangel på utsatt frist

- Det er fortsatt usikkerhet om hva som har skjedd, men det viser seg at det ikke er Vannområdet som har gjort noe galt. Alle vannforekomster som skulle ha utsatt frist hadde det i siste versjon som vannregionmyndigheten sendte fra seg. Hva som har skjedd etter det er usikkert. Daglig leder fortsetter å nøste opp i dette.

21/23-06 Vandringshindre – økologigruppas arbeid fremover

- Det er avholdt møter i Lunner, Lørenskog og Nannestad. Etter møtene ble det avklart at det kun var aktuelt å gå videre med de vandringshindrene som var utvalgt i Lørenskog og Nannestad.

	○ Det er søkt om 347 900 fra Miljødirektoratet til å få prosjektert utbedring av 6 vandringshindre. ○ I Nannestad gjelder det Stråttjern, Djupøyungsbekken og demning ved Djupøyungen. ○ I Lørenskog gjelder det demninger ved Halsjøen og Fiskeløysa, samt mulig restaurering av en bekk mellom Fiskeløysa og Drettvatn. 21/23-07 Kommunevis gjennomgang av Vann-Nett – status ○ Ferdig med Lørenskog – men venter på at Statsforvalteren skal få gjort endringer i påvirkninger. ○ Skal ha møte med Oslo i desember ○ Nesten klar med Rælingen og godt i gang med Lillestrøm. ○ Det er et tidkrevende arbeid, men det jobbes så raskt som mulig. 21/23-08 Kjemisk tilstand i Sagelva ○ Det har dessverre ikke kommet inn mer informasjon i tide til møtet. 21/23-09 Aktuelle seminarer fremover: ○ 14.12.2023 Naturbasert sone – «Sammen gjør vi plass til vannet – informasjon og inspirasjon for bedre overvannshåndtering i Malmø-regionen. Digitalt ○ 14.12.2023 Klimaendringer og krav til grunnundersøkelser, digitalt ○ 10.01.2024 NVEs naturfarewebinar om overvann (kl. 12:00-14:00), digitalt 21/23-10 Tidligere seminarer ○ 20.09.2023 Urbane vassdrag – byens skattebilde ○ 19.10.2023 Naturbasert sone: Naturbaserte løsninger for å rense forurenset overvann ○ 30-31.10.2023 Naturrestaureringskonferansen ○ 01.11.2023 Nasjonalt seminar om restaurering av vassdrag og våtmarker ○ 29.11.2023 Vannmiljø og samferdsel – utfordringer og løsninger Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
22/23	Gjennomgang av aktuelle referater - Det ble en gjennomgang av protokoll fra styringsgruppemøtet 26.09.2023. - Protokollen ligger på elveliv.no. Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
23/23	Spredt avløp fra hytter Hver kommune fortalte om status i sin kommune og om det er planlagt noen oppfølging av spredt avløp fra hytter. - Nannestad: • Det er kun registrert 35 hytter i kommunen. Synes dette er et lavt tall, så det er en mulighet for at det finnes flere som ikke er registret. ○ 11 har minirensanlegg ○ 1 med tett tank ○ Noen har biodoer og gråvann ○ De som har slamavskiller til terreng - skal få tilsyn.	

- De hyttene som ligger opp mot Råsjøen og Bjertnessjøen (drikkevannskilder) har fått pålegg om utbedring av anlegg - men det har ikke skjedd noe.
- Kommunen vurderer om de skal prøveta oppe i Råsjøen og i Bjertnessjøen for å se på vannkvalitet. Mattilsynet har kommentert at de ønsker mer info om hvordan kommunen verner drikkevannet.
- Tipper at det er innlagt vann på hyttene ved Råsjøen – det er ønskelig med tilsyn på disse hyttene.
- Ønsker å undersøke om det er flere hytter i området
- Synes det hadde vært interessant å høre hvordan Mattilsynet behandler drikkevann nasjonalt - for eksempel er det mye aktivitet på Hurdalsjøen.
 - Innputt fra Oslo at det virker som region øst hos Mattilsynet behandler ganske likt - Nordre Follo har for eksempel fått mer påpek om å sikre Gjersjøen. Nordre Follo ble hørt i at man kan ikke innføre strenge krav over natta, og at det må være hensiktsmessig.

Gjerdrum:

- Har per nå ikke en oversikt, men jobber med å få hyttene kartlagt.

Ullensaker:

- Ullensaker er ingen utpreget hyttekommune, og har ca 80 – 100 hytter, hvor halvparten ligger mot Nes kommune. Ca halvparten av hyttene har innlagt vann. Det er en del kreative og ikke godkjente avløpsløsninger.
- Det er etablert felles renseanlegg for Rolstad hytteområde, med ca. 40 hytter.
- Langs østsiden av Hersjøen ligger det 3 + 3 hytter, og disse bør kobles til kommunalt avløp. Der kan fritidsbebyggelsen kreves tilkoblet, men per i dag er avstanden til kommunal ledning for stor.
- Øvrig hyttebebyggelse ligger spredt og ikke i særlig nærhet til sårbare resipienter.
- Skal få ryddet opp i spredt avløp fra hytter også, men de er ikke høyt prioritert sammenlignet med øvrig oppryddingsarbeid.

Nittedal:

- Har noen eksempler på innlagt vann uten tillatelser - og litt utslipp av gråvann, men ikke svart vann.
- Er i gang med å revidere planverket, og spredt avløp er en del av det.
- Mottatt et par søknader på enkeltanlegg i hyttefelt. Per nå ser det ut til at hver hytte vil bygge ut i sitt eget tempo over muligens 30-40 år. Uten noen plan blir dette ikke optimalt. Det er derfor sendt ut avvisning til de få som per nå har søkt. Kommunen ønsker en helhetlig VA-plan for hyttefeltene hvor de gjerne går for en felles løsning. Hytteforeningene har fått frist til mars og april 2024 med å komme med svar til kommunen.

Rælingen:

- Ca 30 anlegg inkludert boliger. De fleste hyttene har ikke innlagt vann. 3 hytter som hadde innlagt vann fra brønn fikk pålegg om frakobling, de kan beholde utekran. Byggesak følger opp.

	Oslo: • Par tre stykker - noen hytter ved Elvåga og Ørfiske. De fleste har utedo. Vedtak: Kommunalteknikkgruppa følger ikke opp saken videre per nå, men tar det opp igjen om det skulle bli aktuelt.	
24/23	Valg av leder for 2024 Det ble en kort prat rundt ledervervet for 2024 og fremover. Vedtak: 1. Ullensaker kommune ved Rita Fjeldberg velges til leder av temagruppe kommunalteknikk for 2024 2. Lunner kommune unntas lederverv da de ikke deltar aktivt inn i temagruppa 3. For perioden 2026-2030 velges følgende kommuner til å ha ledervervet: - 2026: Lørenskog - 2027: Gjerdrum - 2028: Nittedal - 2029: Rælingen - 2030: Lillestrøm	
25/23	Styringsgruppa 2023-2027 og deltageropplæring Daglig leder orienterte om ny sammensetning av styringsgruppa etter valget. Det er kun Oslo og Nittedal som fortsetter med samme representant, resten er nye. En av de nye representantene har vært deltatt noe i styringsgruppa før kommunesammenslåingen i 2020. Første styringsgruppemøte med ny styringsgruppe skal fokusere på å informere deltagerne om vannforskriften og vannområdearbeidet. Daglig leder orienterte om hva som det tenkes å legges ekstra vekt på. Temagruppa hadde ingen ytterligere innspill. . Vedtak: Informasjonen tas til orientering.	
26/23	Temaplan for møtene i kommunalteknikkgruppa 2024 Den foreslåtte temaplanen for 2024 ble diskutert, og det ble ikke foreslått noen endringer til de foreslåtte temaene. I tillegg til det som var foreslått kom det ønske om å ta opp temaet overvann fra byggeprosesser. • Det kan være vanskelig å få grep om hvor mye et enkelt byggeprosjekt påvirker (som for eksempel å få opp et enkelt bygg), og hvilke utslipp er det fra dette byggeprosjektet? Det er mer dekket på samferdsel enn oppføring av bygg. • Selv om man har overvannsveiler og har med i planinitiativet at overflatevann skal håndteres, så kan det være vanskelig å ettergå. Temagruppa ønsker å se mer på hvordan dette kan gjøres. • Det hadde også vært fint med en presentasjon av regelverk og hvordan man kan ta disse temaene inn i plan.	

	Rælingen har rammeavtaler med flere konsulentfirmaer, det kan være aktuelt å få en av disse til å holde innlegg for temagruppa. Vedtak: 1. Temaplanen godkjennes 2. Overflatevann fra byggeprosesser tas inn som tema for 2024.	
27/23	Nitrogenrensning av avløpsvann Oslo • Har to renseanlegg Bekkelaget (Oslo) Veas (samarbeid, Oslo har 55% av sitt utslipp hit) et tredje i indre Oslofjord. Alle har utslippstillatelser som har gått ut på dato eller snart går ut. Det skal gjøres resipientundersøkelser, alle disse tre har felles resipient - så dette er også inkludert i dette arbeidet. Har hatt nitrogenrensning i 20 år, men kan være at politikerne ønsker høyere krav til rensing enn det som ligger i de kravene som kommer. • Miljødirektoratet har et prosjekt på gang der de får utviklet en fjordmodell som er for hele Oslofjorden. Der får man se på påvirkninger på indre og ytre Oslofjord, og hvordan man skal oppnå miljømålene. Og hvor lønner det seg å bygge nitrogenrensing først. Ullensaker: • Jobber med å stenge Kløfta så skal alt over til Gardemoen. Frist 1.1.2025. Rælingen: • Vært lite snakk om dette, lener seg mye på NRVA. Vært i møte med dem om disse nye rensekravene som kommer. NRVA står foran store oppgraderinger. • Kravet kommer til å ramme alle kommunene rundt Oslofjorden, det som blir utfordringen blir å få det gjennomført med den nisjen av entreprenører som kan dette her. Når alle skal ha gjort det samtidig blir det utfordrende å få det gjennomført. Nannestad: • Leverer sitt avløp til Nannestad. • Skal lande en utslippstillatelse for sitt ledningsnett. Har mye nødoverløp, og med mer hyppig og kraftigere nedbør.' Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
28/23	Runde rundt bordet Ullensaker • Ny medarbeider Andrew. Han skal jobbe med industripåslipp og spredt avløp. Men blir nok litt ymse med andre forurensningssaker og vann i tillegg. Mye av arbeidet vil gå på tilsyn og tillatelser. • Jobber med hovedplan for vann og avløp og vannmiljø. Ikke helt i mål. Rælingen:	

	• Skal i gang med tre store pumpestasjoner langs med Øyeren og Nitelva, i kantsonen. Kartlegging av miljøet i kantsonen skal ut på anbud. Kommunen har dialog med SF. • Kommunen er i en omstillingsprosess. Flere avdelinger blir slått sammen til en prosjektavdeling, og to grupper som kalles innedrift og utedrift. Personene på vann og avløp blir som tidligere. Gjerdrum: • Mye kartlegginger og ROS-analyser etter raset. • Spredt avløp kartlegges, men har ikke helt oversikt over miljø • Veronica har sagt opp - hun slutter i januar. Nannestad: • Litt underbemannet og stor arbeidsmengde. Selve hovedplanen ligger litt på hvil - skulle vært startet på i 2023. Håper å få det i gang i 2024. • Kommer til å ha mer fokus på tilsyn og hvordan kommunen skal få gjennomført dette. Ser at de trenger flere ansatte. • Vil gjerne være med andre kommuner på tilsyn for å lære. • Skal også jobbe med tilsyn på NIP. Spørsmål rundt hvordan man skal gjennomføre og hva som er formålstjenlig. Nittedal: • Litt omstrukturering og underbemanning. Tor Kristian går inn i ny rolle som prosjektkoordinator - litt vekk fra spredt avløp. Mye tid har gått til dette. • Prosjekt på fremmedvann, hvor de hyrer inn en ny jurist fra januar. Skal være en ressurs for de som er ute og kartlegger. En som da kan følge opp med pålegg og hjelpe til med det administrative og det juridiske slik at de får mer gjennomslag til oppretting. • Hovedplan og opprydningsplan - går trått Oslo • Starter med en oppdatering av hovedplan for vann og avløp - skal jobbes med i hele 2024. har revisjon hvert fjerde år. • Drift og vedlikehold • Jobber med en avtale med Nittedal kommune om påslipp fra Ringnes. • Fri Elvåga er utsatt til 2025 på grunn av utfordringer med å få det gjennomført. Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
29/23	Møteplan 2023 - Februar - Mai - September - Desember Vedtak: Møteplan godkjennes. Forslag til møtedatoer i februar sendes ut i etterkant av møtet.	
	Eventuelt	

Det var ingen saker til eventuelt	
-----------------------------------	--